

FAUSKE KOMMUNE

SAKSPAPIR

	JournalpostID: 09/10076	
	Arkiv sakID.: 09/2157	Saksbehandler: Sissel Alver
Sluttbehandlede vedtaksinnstans:		
Sak nr.:	DRIFTSUTVALG	Dato: 25.11.2009
065/09		
033/09	PARTSAMMENSATT UTVALG	30.11.2009
086/09	FORMANNSKAP	30.11.2009
035/09	ARBEIDSMILJØUTVALG	01.12.2009
095/09	KOMMUNESTYRE	15.12.2009

SKOLESTRUKTUR VALNESFJORD

OPPFØLGING AV K-SAK 057/09, NEDLEGGELSE AV KOSMO SKOLE

Vedlegg: K-sak 057/09 (vedlegg 1)
Høringsbrev m/mottakerliste (vedlegg 2)
Høringsdokument med vedlegg (vedlegg 3)
Høringsuttalelser (vedlegg 4-17)
Vedtak i forbindelse med tilsynsrapport Valnesfjord oppvekstsenter (vedlegg 18)

Sammendrag:

Kommunestyret fattet i sak 057/09 vedtak om ny skolestruktur i Fauske kommune, herunder vedtak om å overføre elevene fra Kosmo skole til Valnesfjord oppvekstsenter.

For å følge opp Kommunestyrets vedtak sendte rådmannen 25.09.09 vedlagte høringsdokument ut til involverte parter, inkludert lag og foreninger i Valnesfjord.

Det var ved høringsfristens utløp mottatt 14 høringsuttalelser (se vedlegg).

Saksopplysninger:

Kosmo oppvekstsenter har inneværende skoleår 14 elever fordelt på 1.-4.trinn. Elevtallet på Kosmo vil i følge prognosene holde seg stabilt på 14-16 elever i årene frem til 2014, mens prognosen viser at man ved Valnesfjord oppvekstsenter vil få en nedgang i elevtallet fra 189 til 163 elever i samme periode.

Kosmo skole/SFO ble ved hovedressurstildelingen for inneværende skoleår tildelt en totalressurs på 4,7 stillinger, fordelt slik:
0,65 stilling enhetsleder, 2,55 stilling lærer, 0,5 stilling fagarbeider i skole samt 1 stilling i SFO.

Samtlige elever fra Kosmo vil ha behov for skoleskyss til Valnesfjord oppvekstsenter. Dette utgjør en ekstra kostnad på kr. 12.000,- pr. år, og medfører at elevene med lengst skolevei vil få en bussreise på 40 minutter pr. tur, dvs. 80 minutter pr. skoledag. Hovedtyngden av elever vil få en betydelig kortere reisetid.

Overføring av elever fra Kosmo til Valnesfjord vil medføre at man i noen år fremover får noe større klasser på 1.-4.trinn enn hva som har vært vanlig i Valnesfjord. Dette har gjort det nødvendig å se på den totale arealutnyttelsen ved Valnesfjord oppvekstsenter, og man har kommet fram til et forslag som innebærer økt bruk av nåværende musikkrom og tekstilrom, samt en ombygging av tre klasserom. Denne ombyggingen vil gi to klasserom på 55 m², samt et grupperom. I tillegg vil de ansatte på småskolen få utvidet sitt arbeidsrom. En slik ombygging vil bedre forholdene for både ansatte og elever betraktelig, siden mangelen på grupperom og for dårlig arbeidsrom har vært et problem i flere år.

I forbindelse med vurdering av arealutnyttelse har Helse- og miljøtilsyn Salten (HMTS) gjennomført tilsyn ved Valnesfjord oppvekstsenter. Tilsynet avdekket 16 forhold som kommunen er pålagt å undersøke og/eller utbedre innen gitte tidsfrister. Dette dreier seg om forhold som må utbedres uansett om elevtallet ved skolen øker eller ikke, og har ingen direkte sammenheng med endring i skolestrukturen.

Det er tatt høyde for både de nødvendige bygningsmessige utbedringer knyttet til ny skolestruktur og utbedringer i henhold til tilsynsrapport fra HMTS i rådmannens budsjettforslag for 2010. For øvrig er de økonomiske forhold knyttet til endringer i skolestrukturen forankret i K-sak 215/08 og K-sak 057/09.

Ved overføring av elever fra Kosmo til Valnesfjord vil det være sannsynlig at de fleste av de nye elevene vil ha behov for plass i SFO. Dette fører til økt arealbehov i SFO, noe som tenkes løst gjennom økt bruk av gymsal i tillegg til de rom som pr. i dag brukes til SFO. Flere av høringsuttalelsene er negative til økt bruk av gymsal og/eller sambruk av lokaler til SFO og undervisningsformål. Sambruk av rom eksisterer imidlertid i dag og vil være nødvendig også i fremtiden. Det er imidlertid viktig at SFO har en egen base som er innredet etter formålet. Dette er på plass ved Valnesfjord oppvekstsenter. Økt barnetall medfører et behov for flere rom i tillegg til basen, noe som vil kunne løses ved at grupper rullerer mellom gymsal og andre ledige rom.

Økningen i barnetallet på SFO vil også medføre et behov for flere ansatte. Dette reguleres av "Vedtekter for SFO i Fauske kommune" § 6, som fastsetter en bemanning på én voksen pr. 15 barn. Videre vil en sammenslåing av skolene kunne føre til behov for økt åpningstid i SFO, dette forhold må avgjøres av Samarbeidsutvalget etter at eventuelle behov er avdekket.

En nedleggelse av Kosmo skole vil føre til økt ansvar for enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter, som i tillegg til de 14 overførte elevene også vil få ansvaret for skoleavdelingen ved Valnesfjord Helsesportssenter. Siden nåværende enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter tidligere var enhetsleder ved Kosmo oppvekstsenter er hun godt kjent med disse oppgavene. Rådmannen er for tiden i gang med en total gjennomgang og evaluering av den administrative strukturen i Fauske kommune. Når sak om administrativ struktur legges frem for politisk behandling i februar/ mars 2010 vil den administrative struktur ved Valnesfjord oppvekstsenter være en del av saken.

En prosess som medfører nedleggelse av en skole er en belastning både for de ansatte og for elevene. Det er en klar forutsetning i saken at ingen skal sies opp. De ansatte som blir berørt av nedleggelsen har fortrinnsrett til ledige stillinger i Fauske kommune. Det vil legges vekt på den enkelte ansattes ønsker vedrørende arbeidssted og stillingstype, og man vil gjøre sitt ytterste for å få en tidligst mulig avklaring vedrørende ansettelsesforholdene.

Det er også svært viktig å sikre at elevene blir godt ivaretatt og får en god opplevelse av flytteprosessen. For å sikre tilstrekkelig tid og muligheter til dette anbefaler rådmannen at

overføringene av elevene gjennomføres ved skoleårets start i 2010, slik at man kan bruke vårhalvåret til nødvendige forberedelser.

Det er en forutsetning at endringer i skolestrukturen totalt sett skal medføre en kvalitetsheving i skolen.

Saksbehandlers vurdering:

Ved høringsfristens utløp 10.11.2009 var det kommet inn 14 høringsuttalelser, etter at det ble sendt ut invitasjon til totalt 32 instanser.

Samtlige høringsuttalelser påpeker at det vil være negativt for nærmiljøet dersom Kosmo skole legges ned. Skolen som knutepunkt og sosial arena for innbyggerne, samt det gode miljøet og samholdet som har oppstått som resultat av mange års dugnadsinnsats fra foresatte trekkes frem i svært mange uttalelser.

Det påpekes i flere høringsuttalelser at kvalitetshevingen som skolestrukturendringene var lovet å medføre ikke er godt nok synliggjort. Rådmannen har imidlertid hele tiden vært klar på at de foreslåtte strukturelle endringer gjøres for å frigjøre driftsmidler som igjen kan gi kommunen økonomisk handlefrihet. Denne økonomiske handlefriheten vil gi muligheter for kvalitetsheving både i form av opprusting av materiell, utstyr og inventar og for å opprettholde/styrke voksentettheten i skolen.

Samtlige 14 høringsuttalelser ligger ved saken, og er nøye gjennomgått og vurdert av rådmannen. I det følgende vil en del punkter fra de ulike høringsuttalelsene nevnes og kommenteres.

Kosmo oppvekstsenterers samarbeidsutvalg:

Det hevdes at det i nedsatt arbeidsgruppe var bred enighet om at den tid som var satt av til konsekvensutredning var for liten. Referat viser imidlertid at det, til tross for at flere i gruppa syntes tiden var knapp, var enighet om at flere møter ikke var nødvendig da samtlige aktører ville bli involvert i høringen.

Plantegninger, resultat fra luftmålinger/egnethetsanalyser samt grundig kostnadsoverslag for ombygging etterlyses. Plantegninger og stipulert kostnadsoverslag fremkommer i høringsdokumentet. Resultat fra luftmåling og egnethetsanalyse var ikke klar ved utsendelse av høringsdokumentet, de pålegg som er kommet fra Helse- og miljøtilsyn Salten er imidlertid ikke knyttet direkte til skolestrukturensaken. Disse forhold vil måtte utbedres uavhengig av eventuell elevtallsøkning.

Det hevdes at man til tross for de foreslåtte ombygginger ved Valnesfjord oppvekstsenter ikke vil ha plass til elevene fra Kosmo. "Veileder til forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v." anbefaler en arealnorm pr. elev i klasserom på 2 - 2,5 m², noe som tilsier at et klasserom på 55 m² vil kunne romme 22 - 27 elever. Elevtallsprognosen viser at man fra 2010, etter sammenslåing av Kosmo og Valnesfjord, vil ha én klasse på 25 elever mens de øvrige varierer fra 17 til 23 elever. Selv om man følger veilederens anbefaling om å sette av areal til ansatte i tillegg til elevareal vil man altså ha klasserom som er store nok for det aktuelle elevtallet. Skolen har for øvrig også tidligere hatt klasser med mer enn 25 elever..

Det pekes videre på at det legges ut 20 tomter på Kosmo, samt at Valnesfjord Helsesportssenter skal utvides, noe som vil kunne føre til økt innbyggertall. Med utgangspunkt i elevtallsprognosen vil man ved Valnesfjord oppvekstsenter kunne ta høyde for en viss tilvekst i elevtallet.

Det påpekes at man ved å legge ned skolen vil utarme det faglige miljøet i barnehagen. Dette er et viktig poeng, og det vil bli helt nødvendig å vurdere både administrativ tilknytning og fremtidig plassering av barnehagen. Ved hovedopptaket i 2009 var det ingen primærsøkere til Kosmo barnehage, og av barnehagens totalt 24 plasser er det pr. i dag 15 plasser som er besatt.

Utdanningsforbundet og Fagforbundets medlemmer ved Kosmo oppvekstsenter:

Et tydelig regnestykke som konkret viser besparelsene ved en nedleggelse av Kosmo skole etterlyses. Det vises her til høringsdokumentet som synliggjør en netto besparelse med helårsvirkning på kr. 713.000,- første år og kr. 1.163.000,- senere år.

Det hevdes at en nedleggelse vil medføre et dårligere pedagogisk tilbud for elevene og en forringelse av de ansattes arbeidsvilkår. Rådmannen kan ikke si seg enig i dette da man mener at nødvendige tiltak er foreslått for å sikre at elevene fortsatt får et kvalitativt godt skoletilbud.

Elevrådet ved Kosmo oppvekstsenter:

Inneholder totalt 9 uttalelser fra enkeltelever, hvorav kun én er positiv til en sammenslåing av skolene.

Valnesfjord oppvekstsenters samarbeidsutvalg:

Det bemerkes at SU finner det oppsiktsvekkende at rådmannen overprøver kommunestyret ved å dele den fullstendige skolestruktursaken i én sak for Valnesfjord og én for sentrum. Denne avgjørelsen ble tatt på bakgrunn av sentrumssakens store kompleksitet og det faktum at saksutredningen nødvendigvis vil kreve mer tid.

Øvrige punkter i uttalelsen er kommentert under saksopplysninger.

FAU ved Valnesfjord skole:

Deltakelse i prosessen fra kommunens skolefaglige rådgiver etterlyses. Her vil rådmannen bemerke at skolefaglig rådgiver har vært delaktig i hele prosessen med å analysere dagens skolestruktur i Fauske kommune. Skolefaglig rådgiver er dessuten en del av rådmannens stab og har vært medvirkende i det interne arbeidet og kvalitetssikringen av saksfremlegg.

Det hevdes at en saksutredning om skolenedleggelse skal ha et samfunnsregnskap i seg. Et slikt krav er ikke nevnt verken i Forvaltningslov, i Fylkesmannens skriv vedrørende skolenedleggelse eller i Landslaget for nærmiljøskolens oversikt over forvaltningsregler ved skolenedleggelse.

Utdanningsforbundet og Fagforbundets medlemmer ved Valnesfjord oppvekstsenter:

Det påpekes at bygningsmessige utbedringer må være utført før elevene overføres til Valnesfjord. Dette er rådmannen enig i og har derfor foreslått at elevene overføres i august 2010, slik at de nødvendige ombygginger kan gjøres i skoleferien.

Øvrige punkter i uttalelsen er kommentert under saksopplysninger.

Fauske kommunale foreldreutvalg:

Det påpekes at fremdriften i saken har vært for rask. Rådmannen har vært svært opptatt av stor grad av åpenhet og medvirkning i skolestruktursaken, noe som har medført at det har vært brukt mye tid og ressurser for å sikre at saken nå skal være tilstrekkelig opplyst for alle parter.

Det hevdes at samfunnsregnskap mangler, og at det ikke er lagt vekt på de betydelige bidrag foreldreutvalgene legger inn i sin skole og sitt nærmiljø. Rådmannen vil gjerne presisere at Fauske kommune setter stor pris på den dugnadsinnsatsen som gjennom årene har vært lagt ned både på Kosmo og ved andre skoler, og vil gjøre sitt ytterste for at vi også i årene fremover vil bevare det gode samarbeidet mellom hjem og skole.

Det hevdes at kvaliteten på skoletilbudet vil forringes gjennom lavere lærertetthet og mindre fleksibilitet og valgfrihet for innbyggerne. Det er en forutsetning fra rådmannens side at kvaliteten i Fauskeskolen skal styrkes. Dette gjenspeiles også i vedtakets punkt 4 i K-sak 057/09. Strukturendringene vil naturlig nok medføre at Kosmo-elevene vil få en lavere lærertetthet, men de vil også medføre at elever på andre skoler vil kunne få en høyere lærertetthet. Dette som en følge av at nåværende skolestruktur, med svært stort sprang fra den minste til den største skolen, har medført store skjevheter blant annet når det gjelder antall elever pr. lærer.

Det hevdes videre at de foreslåtte endringer i skolestruktur ikke er forankret i økonomiske vedtak. Rådmannen viser her til K-sak 215/08 og K-sak 057/09

Fauske kommunale foreldreutvalg etterlyser videre et skolepolitisk styringsdokument for Fauske kommune. Det er i denne sammenheng viktig å påpeke at til tross for at man er forsinket i arbeidet med å utarbeide en ny oppvekstplan for Fauske kommune, så finnes det en gjeldende oppvekstplan for årene 2007-2011. Det er altså ikke riktig at Fauske kommune mangler et skolepolitisk styringsdokument.

Utdanningsforbundet Fauske:

Til tross for de negative konsekvenser en nedleggelse av Kosmo skole vil gi for nærmiljøet, har Utdanningsforbundet tro på at en sammenslåing av skolene vil gi et mer mangfoldig og bedre tilbud til elevene. Det er imidlertid en helt klar forutsetning for Utdanningsforbundet at midlene som tas inn i prosessen skal gå til å styrke skolesektoren gjennom styrking av pedagogisk personell for å følge opp nasjonale satsningsområder, bedre skoleutstyr, elektroniske tavler og en generell oppjustering av skolenes utstyr.

Fagforbundet Fauske:

Til tross for negative konsekvenser for ”øverbbygda”, samt det faktum at Fagforbundets klubb ved Kosmo oppvekstsenter er svært negative til den foreslåtte nedleggelsen av Kosmo skole er ikke Fagforbundet Fauske negative til prosessen. Det er imidlertid en helt klar forutsetning også for dem at endringene vil medføre økt kvalitet både når det gjelder utstyr og lærertetthet.

Skoleavdelingen ved Valnesfjord Helsesportssenter:

De ansatte ved skoleavdelingen er i dag underlagt Kosmo oppvekstsenter. De mener en overføring til Valnesfjord oppvekstsenter ikke vil gi store konsekvenser i det daglige, men er bekymret over det økte ansvar som pålegges enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter.

Valnesfjord Helsesportssenter:

Direktør og teamsjef ved VHSS mener at den foreslåtte endringen i skolestruktur ikke vil ha negativ effekt på deres muligheter for rekruttering. Dette begrunnes med en klar tendens til at nytilsatte bosetter seg på akse Fauske – Strømsnes – Bodø, og i liten grad på Kosmo. De påpeker imidlertid at det bør prioriteres å holde liv i nærmiljøanleggene slik at barn og voksne kan ha et godt aktivitetstilbud til tross for eventuell skolenedleggelse.

UL Framsyn:

Går imot nedleggelse med bakgrunn i nærmiljøaspektet og i det trygge gode miljøet som absolutt bør bevares.

TØVAT teaterlag:

Går i mot nedleggelse da de frykter at mye av det lokale engasjement vil forvinne dersom skolen legges ned. Det påpekes også at teaterlaget vil stå i fare for å miste instruktøren sin pga økt belastning knyttet til lengre skolevei for egne barn.

Kosmo helselag:

Går sterkt imot nedleggelse da dette vil forringe livskvaliteten ved at innbyggerne mister selve livsnerven i bygda.

INNSTILLING :

1. Skoledriften ved Kosmo oppvekstsenter legges ned med virkning fra 1.august 2010.
2. Elevene overføres til Valnesfjord oppvekstsenter og gis tilbud om skyss i henhold til opplæringsloven.
3. Enhetsleder ved Kosmo oppvekstsenter og enhetsleder ved Valnesfjord oppvekstsenter gis et spesielt ansvar for å sikre en god prosess og individuell oppfølging av hver enkelt elev.
4. Ansatte som blir overtallig som følge av nedleggelsen gis tilbud om stilling ved andre skoler / enheter i henhold til lov og avtaleverk.
5. De bygningsmessige forhold ved Valnesfjord oppvekstsenter utbedres i henhold til den foreslåtte ombygging av klasserom, samt kommuneoverlegens vedtak i forbindelse med tilsynsrapport fra Helse- og miljøtilsyn Salten.

DRIF-065/09 VEDTAK- 25.11.2009

Bjørn Inge Gabrielsen (FRP) fremmet på vegne av posisjonen følgende forslag:

I kommunestyrevedtak 57/09 ble det vedtatt å endre skolestrukturen i Fauske kommune. Bakgrunnen for ovennevnte vedtak var at kommunen skulle få en besparelse i drift.

Etter at rådmannen la frem sitt forslag til budsjett fremkom det at skolestrukturens kostnader er så høy at den forventede besparelsen ikke vil bli oppnådd.

På denne bakgrunn gjøres ingen endringer av skolestrukturen i Fauske kommune.

FRP's forslag på vegne av posisjonen ble enstemmig vedtatt.

INNSTILLING TIL FORMANNSKAPET:

I kommunestyrevedtak 57/09 ble det vedtatt å endre skolestrukturen i Fauske kommune. Bakgrunnen for ovennevnte vedtak var at kommunen skulle få en besparelse i drift.

Etter at rådmannen la frem sitt forslag til budsjett fremkom det at skolestrukturens kostnader er så høy at den forventede besparelsen ikke vil bli oppnådd.

På denne bakgrunn gjøres ingen endringer av skolestrukturen i Fauske kommune.

PART-033/09 VEDTAK- 30.11.2009

Driftsutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

INNSTILLING TIL FORMANNSKAPET:

I kommunestyrevedtak 57/09 ble det vedtatt å endre skolestrukturen i Fauske kommune. Bakgrunnen for ovennevnte vedtak var at kommunen skulle få en besparelse i drift.

Etter at rådmannen la frem sitt forslag til budsjett fremkom det at skolestrukturens kostnader er så høy at den forventede besparelsen ikke vil bli oppnådd.

På denne bakgrunn gjøres ingen endringer av skolestrukturen i Fauske kommune.

FOR-086/09 VEDTAK- 30.11.2009

Driftsutvalgets og parts sammensatt utvalg innstilling ble enstemmig vedtatt.

INNSTILLING TIL KOMMUNESTYRET:

I kommunestyrevedtak 57/09 ble det vedtatt å endre skolestrukturen i Fauske kommune. Bakgrunnen for ovennevnte vedtak var at kommunen skulle få en besparelse i drift.

Etter at rådmannen la frem sitt forslag til budsjett fremkom det at skolestrukturens kostnader er så høy at den forventede besparelsen ikke vil bli oppnådd.

På denne bakgrunn gjøres ingen endringer av skolestrukturen i Fauske kommune.

AMU-035/09 VEDTAK- 01.12.2009

AMU henviser til Driftsutvalgets og Formannskapets vedtak og tar dette til etterretning. Enstemmig.

Ragnar Pettersen
Rådmann

